

Vraag en antwoord Identificatie & Registratie paarden

Afgelopen periode zijn er vele vragen binnengekomen over de naderende registratieplicht van paarden. LTO Nederland beantwoordt volgens de stand van zaken nu oktober 2020 deze vragen. De Europese diergezondheidsverordening werd in 2016 al aangenomen. Aan een aantal uitvoeringsverordeningen wordt nog gewerkt, als ook aan de details van het registratiesysteem. De verordening wordt 21 april 2021 van kracht.

De beantwoording van de vragen is opgesplitst in 9 categorieën:

1. [Registreren](#)
2. [Lokale administratie](#)
3. [Controle en handhaving](#)
4. [Professioneel versus particulier](#)
5. [Houder versus eigenaar](#)
6. [Kosten](#)
7. [Algemeen](#)
8. [Informatievoorziening](#)
9. [Overig](#)

1. Registreren

Moet de stalhouder de registratie van paarden gaan doen?

Nee, de exploitant van het paard (dat is degene die verantwoordelijk is voor het paard, in vele gevallen de eigenaar) moet er voor zorgen dat de gevraagde gegevens over het paard in de centrale database komen. Dat hoeft hij niet zelf te doen. Het mag dus ook door de stalhouder worden gedaan, als het maar gebeurt. Complexe casussen met betrekking tot verantwoordelijkheden tussen houder van het paard en de exploitant van de inrichting worden nog nader uitgewerkt.

Moet de stalhouder de registratie van paarden die op buitenritten, wedstrijden en dergelijke gaan doen? Of kan ik als eigenaar daar ook iets in betekenen?

Buitenritten en wedstrijden hoeven niet te worden geregistreerd als het paard diezelfde dag weer naar de stal, waar deze gewoonlijk wordt gehouden, terugkeert.

Zou het voldoende zijn als de eigenaar verplicht wordt de verplaatsing te registreren, en dat de stalhouder deze op kan vragen bij calamiteiten?

Nee dat is niet voldoende. Als een paard tijdelijk wordt verplaatst naar een andere houderij dan moet op de houderij van herkomst en op de houderij van bestemming uit de lokaal aanwezig administratie blijken waar het paard heen is gegaan (houderij van herkomst) en waar het vandaan komt (houderij van bestemming). Het dient 'up to date' inzichtelijk te zijn op de paardenhouderij welke tijdelijke verplaatsingen er zijn.

Moet ik per weiland melden welk paard er loopt?

Een houderij is een plek waar een paard langer dan dertig dagen wordt gehouden. Dit kan ook een erfperceel met weilanden zijn. De eisen voor registratie worden nog verder uitgewerkt. Daarbij wordt aangesloten bij de bestaande registraties voor landbouwhuisdieren.

Een kleinschalige opfok van hengsten, pony's en paarden. De dieren blijven van 1 tot 3 jarige leeftijd. Moet de opfoklocatie de registratie bijhouden of de eigenaar van het paard?

De houder van de opfoklocatie heeft de plicht de locatie te registreren en de houder van het paard (vaak de houder van de opfoklocatie) moet er voor zorgen dat de gegevens van het paard in de centrale database komen.

Een paard wordt voor school, in vakanties en tijdens stage verhuisd. Hoe moet dit geregistreerd worden?

Afhankelijk van de tijd die het paard op de diverse locaties verblijft, dient op de locatie alwaar het paard verblijft duidelijk te zijn waar het paard zich bevindt. Bij een verplaatsing langer dan 30 dagen, dient de exploitant van het paard er voor te zorgen dat de nieuwe locatie aan de centrale database wordt doorgegeven.

Een uitzondering betreft een verplaatsing van een merrie naar een dekstation. Deze registratie dient enkel uit lokale administratie te blijken indien het paard korter dan 90 dagen verblijft op het dekstation. Verblijft zij 90 dagen of langer, dan dient dit bij RVO in het systeem geregistreerd te worden.

Wordt de registratie online toegankelijk?

Het registreren en raadplegen van gegevens wordt online toegankelijk.

Moet een pensionstal ook geregistreerd worden?

Ja, alle locaties waar paarden gehouden worden, dienen geregistreerd te worden. De pensionstalhouders moeten dus hun pensionstal registreren.

Moet elke paardenhouder zelf de gegevens invoeren, of is het ook met bestanden te uploaden?

Het registratiesysteem is nog in ontwikkeling. Informatie over de mogelijkheden van het invoeren van gegevens volgt.

Dienen paarden die wisselend tussen 1 en 3 maanden in training staan door de trainingsstal geregistreerd te worden?

Alle paarden in Nederland dienen te worden geregistreerd. Paarden die maximaal 90 dagen op een trainingsstal verblijven om te worden getraind hoeven niet via een registratie in de centrale database aan die locatie te worden gekoppeld.

Wordt het registratiesysteem vergelijkbaar met het systeem bij schapen? Moet men dan net als bij schapen een weiland registreren op het UBN-nummer?

Ja, dit systeem zal vergelijkbaar van opzet zijn.

Dienen hobbymatige paardenhouders dan ook een UBN-nummer te krijgen?

Alle locaties waar paarden worden gehouden moeten in het centrale systeem worden geregistreerd en krijgen een UBN-nummer. Dus ook een hobbyhouder moet een UBN aanvragen voor de locatie waar hij paarden houdt.

Hoe gaat het met vervoersdocumenten? Stel dat je een buitenrit gaat maken een stukje van huis.

Als de buitenrit wordt gemaakt vanaf een locatie en daarna weer wordt teruggekeerd naar die locatie hoeft er geen administratie te worden bijgehouden. Net als nu al het geval is, moet het paspoort wel bij het paard aanwezig zijn.

Hoeveel paarden mogen er geregistreerd worden per UBN-nummer? Is er een verschil in aantallen als je paarden bedrijfsmatig houdt of hobbymatig? Is er een maximum aantal geregistreerde paarden gekoppeld aan het aantal hectares?

Er is geen maximum aantal paarden per UBN. Wel moet u rekening houden met andere regels, zoals bijvoorbeeld de mestwetgeving. Dat is nu echter ook al zo.

Gaat de registratie de huidige registratie bij de NVWA vervangen?

Er bestaat op dit moment geen registratie van paarden bij de NVWA. Wel wordt in het Traces-systeem geregistreerd welke paarden worden geëxporteerd naar andere lidstaten. De registratie in Traces blijft bestaan. De Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit is een controlerende instantie van de overheid. Zij zullen ook toezicht gaan houden op de registratie in de RVO database.

Casus: stallen worden gehuurd van de plaatselijk manege. Er is één hoofdhuurder die zonder winst de kosten doorbelast aan medehuurders. De manege waar de hoofdhuurder bij huurt betreft een stichting. Wie is verantwoordelijk voor de registratie van de paarden op dit adres? De hoofdhuurder of de stichting?

De houder/eigenaar van het paard dient er voor te zorgen dat de gegevens van het paard in de centrale database komen.

Casus: ik heb een bedrijf. De paarden staan op naam van mijn bedrijf. Ik huur een weilje bij een ander paardenbedrijf. Wie registreert mijn paarden? Doen we dat beide?

Als houder van de paarden moet jij er voor zorgen dat de gegevens van de paarden in de centrale database komen. De locatie dient geregistreerd te worden door de eigenaar van de locatie.

Casus: ik ben zelf niet in het bezit van paarden maar heb wel paarden van anderen op mijn weiland staan. Voor wie geldt de registratieplicht: voor mij of de eigenaar?

De registratieplicht voor de plaats/locatie waar de paarden worden gehouden geldt voor de houder van die plaats (jij dus). De registratieplicht voor de paarden geldt voor de houder van de paarden (de anderen dus).

Casus: mijn eigen terrein heeft geen adres. Hoe moet ik dit opgeven?

Het ligt in de verwachting dat dit op dezelfde manier gebeurt als voor landbouwhuisdieren. Hierover volgt binnenkort meer informatie.

2. Lokale administratie

Moet de lokale administratie echt een schriftelijke administratie zijn?

Dat hoeft niet. Het mag bijgehouden worden in een schriftje, digitaal of bijvoorbeeld ook met behulp van een app of ander digitaal systeem. Zolang het maar een 'up to date', snel te raadplegen overzicht geeft van waar het paard zich op dat moment bevindt.

Welke bewaartermijn heeft de lokale administratie?

Minstens drie jaar

Binnen welk tijdspan dien je te weten waar de paarden van jouw locatie zich op dat moment bevinden?

De administratie dient 'up to date' te zijn en moet snel te raadplegen zijn.

Geldt de lokale administratie alleen voor transport of ook als je vanuit stal het bos in rijdt?

Lokale administratie dient bijgehouden te worden als het paard tijdelijk verhuist naar een andere locatie waar het wordt gestald (24 uur of langer van de locatie waar het paard normaal gesproken gehuisvest wordt). Niet voor een bosrit als het daarna weer terugkeert naar de stal waar het is geregistreerd.

Wat moet er lokaal geregistreerd worden?

Met name moeten gegevens worden bijgehouden van:

1. paarden die tijdelijk aanwezig zijn: de houderij van herkomst en de datum van verplaatsing
2. paarden die tijdelijk van de houderij verplaatst zijn: de houderij waarheen verplaatst en de datum van verplaatsing

3. Controle en handhaving

Wie ontvangt de boete bij handhaving als een eigenaar van een paard niet wil registreren als hij bijvoorbeeld op wedstrijd gaat?

De houder/exploitant van het paard is verantwoordelijk volgens de wet (in vele gevallen de eigenaar van het paard).

Hoe weet RVO of alle hobbyhouders ook inderdaad registreren? Hoe wordt dat gecontroleerd?

Dat wordt gecontroleerd door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit die dat ook doet bij bijvoorbeeld koeien (gele oorflappen) en schapen.

4. Professioneel versus particulier

Geldt de registratieplicht ook voor particulieren? Ook als men maar één paard heeft?

Ja, ook als een particulier houder is van één paard dient hij deze te registreren.

Moeten pony's en paarden die hobbymatig gehouden worden en gechipt zijn ook geregistreerd worden bij RVO?

Ja, deze dieren moeten ook geregistreerd worden in de centrale database. Het chippen van een pony of paard geeft nog geen registratie van de plaats waar het dier zich bevindt. De verordening bepaald dat de bevoegde autoriteit van Europese lidstaten moet weten waar paardachtigen zich bevinden.

Kan ik mijn paarden ook bij een particulier blijven huisvesten?

Ja dat kan.

Moeten zowel professionals als hobbyhouders via RVO hun paarden registreren of komt daar een andere portal voor?

Beide dienen bij de centrale database van RVO te registreren. De details van het registratiesysteem worden nog uitgewerkt en later bekend.

Hoe gaat het registratiesysteem er voor particulieren uit zien?

Het registratiesysteem is nog in ontwikkeling. Details hierover worden later bekend.

In de reguliere veehouderij is de houder van het dier ook vaak de eigenaar van het dier. In de paardenhouderij heb je vaak de situatie dat de bedrijfshouder niet de eigenaar is van de paarden en is er sprake van veel verschillende eigenaren. Hoe wordt het verschil tussen sectoren meegenomen in het ontwerp van de database en de regelgeving?

De richtlijn is specifiek geschreven voor de registratie van paardachtigen in alle Europese lidstaten. Er is bijvoorbeeld rekening gehouden met het feit dat paardachtigen meer verplaatst worden. Dat heeft onder andere uitzonderingen gegeven voor paarden die op meerdaagse wedstrijden gaan en daarmee tijdelijk op een andere locatie verblijven.

Casus: Ik heb twee paarden aan huis staan. Moet ik mij ergens registreren als paardenhouder hobbymatig?

Ja, ook als private eigenaar van paarden aan huis dien je jouw locatie en paarden te registreren.

Casus: wij hebben IJslandse paarden welke allemaal geregistreerd worden in WorldFengur. Is het dan noodzaak dat wij daarbuiten ook de administratie voor de RVO aanvragen?

Ja, dat is noodzakelijk. De overheid moet op basis van de regelgeving in beeld hebben waar paarden verblijven. De gegevens van paarden die in Nederland verblijven worden nu ook al via uw paspoortuitgevende instantie doorgegeven aan RVO. Hier komt nu nog een registratie van verblijfplaatsen bij.

Casus: Hoe zit het als je paarden privé in bruikleen hebt en je voor die paarden een weiland huurt? Ben ik dan verantwoordelijk voor het registreren van de paarden of de eigenaar van het paard of de eigenaar van het weiland?

Als jij de verantwoordelijke bent over de paarden (dagelijkse verzorging en besluitvorming), dan ben jij verantwoordelijk voor de registratie van de paarden. Het weiland dient geregistreerd te worden door de eigenaar van het weiland.

5. Houder versus eigenaar

Waarom is de paardenhouder verantwoordelijk en niet de eigenaar?

In de Europese verordening heeft houder een andere betekenis dan we in Nederland gewend zijn. Beide, de houder/locatie en de paardeneigenaar/verantwoordelijke over het paard dienen zich te houden aan de registratieplicht. De exploitant van het paard (de verantwoordelijke over het paard), in vele gevallen de eigenaar van het paard, dient het paard te registreren. De exploitant van de locatie (eigenaar van de locatie) dient de locatie te registreren als een locatie waar paarden gehouden worden.

Ik wil als eigenaar zelf kunnen aangeven op welke houderij mijn paard zich bevindt en inzage kunnen hebben in de data die is vastgelegd over mijn paard bij de overheid. Kan dat?

Als je als eigenaar ook de verantwoordelijke bent van het paard ben je automatisch op de hoogte van de gegevens die over het paard zijn vastgelegd want daar moet jij voor zorgen. Ben je niet de exploitant van het paard dan kun je daar als eigenaar afspraken over maken met degene aan wie jij de verantwoordelijkheid hebt toebedeeld. Het heeft sterk de voorkeur om dat schriftelijk vast te leggen.

Is er een registratieplicht voor eigenaren van paarden? Of ligt de verantwoordelijkheid voor de eigenaar van perceel/weiland waar de paarden gehouden worden?

Er is een registratieplicht voor eigenaren/verantwoordelijke van paarden. Daarnaast dient de eigenaar van de locatie, de locatie te registreren als een locatie waar paarden gehouden kunnen worden.

Gelden de strengere regels I&R paarden ook voor natuurlijke begrazingsorganisaties in Nederland?

De registratieplicht van de houderij geldt voor alle houderijen waar paarden worden gehouden, dus ook voor natuurterreinen. De beheerders van deze gebieden zijn bij RVO in beeld en worden later hierover geïnformeerd.

Wat is de definitie van houder? Is de houder per definitie de eigenaar van de grond waar de paarden op staan of is de houder de persoon die zorg draagt over de paarden?

De houder (de verordening spreekt over de exploitant) is volgens de definitie van de verordening iedere natuurlijke of rechtspersoon die verantwoordelijk is voor de locatie of de dieren. In de Europese bepaling wordt houder opgesplitst in twee natuurlijke - of rechtspersonen die verantwoordelijk zijn in de registratie, namelijk:

1. Exploitant van het paard: degene die verantwoordelijk voor het paard;
2. Exploitant van de locatie: degene die verantwoordelijk is voor de locatie.

De exploitant van het paard is verantwoordelijk voor de registratie van het paard en de koppeling aan een locatie. De exploitant van de locatie dient de locatie te registreren. Het kan zijn dat de exploitant van het paard en de exploitant van de locatie dezelfde persoon zijn.

De exploitant van het paard (de houder) betreft degene die verantwoordelijk is voor het paard. In vele gevallen zal dat de eigenaar van het paard zijn. Maar het kan ook zijn dat de eigenaar van het paard de verzorging en besluitvorming over het paard aan een ander heeft toebedeeld. Denk bijvoorbeeld aan een buitenlandse investeerder die het paard in Nederland aan iemand heeft toevertrouwd. Of een groep eigenaren die het paard aan iemand heeft toebedeeld om bijvoorbeeld opgeleid te worden.

Casus: een paardeneigenaar huurt een stuk weiland voor zijn paarden en de zorg voor de dieren ligt daarbij bij de paardeneigenaar. Is de eigenaar van het land dan de houder of de eigenaar van het paard? En wat als de eigenaar van het land geen UBN-nummer heeft?

Als de zorg voor het paard bij de eigenaar ligt dan is hij de houder/exploitant van het paard en moet hij ervoor zorgen dat de gegevens van het paard in de centrale database komt. Door het huren van het weiland wordt hij ook houder van de locatie en verantwoordelijk voor het melden van die locatie in de centrale database. Dat zal in de regel goed overleg met de eigenaar van de grond gaan.

Casus: Wij runnen een hippisch bedrijvencentrum. Concreet verhuren wij aan bedrijfsmatige klanten boxruimte inclusief weidegang en gebruik van gemeenschappelijke faciliteiten. De klanten/bedrijven zorgen zelf voor de dieren. Kan ik als verhuurder van de locatie verantwoordelijk gehouden worden voor de registratie van de paarden bij RVO?

De registratie van een paard is de verantwoordelijkheid van de houder van het paard en de registratie van de houderij de verantwoordelijkheid van de houder (exploitant) van het centrum. Veelal zal de houder van het paard of de locatie ook de eigenaar zijn. De casussen met betrekking tot verantwoordelijkheden tussen houder van het paard en de exploitant van de inrichting worden nog nader uitgewerkt.

6. Kosten

Wat zijn de kosten van de registratie?

Daar is nog geen uitspraak over te doen want men is nu bezig de database te ontwikkelen.

Wat zijn de kosten voor wijzigingen in administratie?

Daar is nog geen uitspraak over te doen want men is nu bezig de database te ontwikkelen.

7. Algemeen

Wat is de meerwaarde van registreren van dagelijkse verplaatsingen van paarden?

Omwille van diergezondheid en mogelijke verspreiding van besmettelijk ziektes is het van belang terug te kunnen herleiden waar een paard verbleef en of hij een infectie opgelopen kan hebben. Dan kan bij een acute uitbraak van een ziekte gericht tot actie overgegaan worden. De lokale administratie dient bijgehouden te worden wanneer het paard 24 uur of langer van de locatie afwezig is, of wanneer een 'extern' paard 24 uur of langer op de locatie verblijft.

Is er documentatie over de Nederlandse registratieplicht beschikbaar? Zijn de wettelijke teksten van de richtlijnen die van toepassing gaan zijn beschikbaar?

De aangenomen wettelijke teksten zijn gebundeld in [deze link](#). Aan een aantal uitvoeringsverordeningen wordt nog gewerkt.

Dient de registratie echt alleen de gezondheid van de paarden of gaat deze informatie ook voor andere doeleinden gebruikt worden?

De registratie van de paarden dient te gebeuren op grond van de Diergezondheidsverordening die in 2016 door de Europese Commissie is gepubliceerd. In de nationale regelgeving mag bepaald worden dat de gegevens ook voor andere doeleinden gebruikt kunnen worden.

Waarom dienen ook de faciliteiten op het terrein vermeld te worden? Hoe is dat in het belang van diergezondheid?

Gegevens over de locatie kunnen van belang zijn bij het opstellen van een risicoprofiel van die locatie bij een bepaalde paardenziekte.

8. Informatievoorziening

Waar is meer informatie te vinden de aanscherping in registratie van paarden?

Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zal zodra de Nederlandse implementatie klaar is, met meer communicatie komen.

Hoe gaan paardenhouders en met name particulieren geïnformeerd worden over de registratieplicht?

Op dit moment is nog niet alle (EU-)regelgeving duidelijk. Wanneer er meer duidelijkheid is, dan zullen de regels rond de registratie van paarden via een communicatietraject bekend worden gemaakt.

Krijgen (particuliere) houders van paarden nog persoonlijk bericht?

Omdat niet bekend is wie (particuliere) houders van paarden in Nederland zijn, is het ook niet mogelijk om hen persoonlijk te berichten. Wel heeft het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit partijen in de paardensector gevraagd om informatie over de registratieplicht mede te verspreiden naar hun achterban. LTO Nederland is één van die partijen.

Ontvangt men automatisch een toegangscode voor de I&R registratie?

Nee, men ontvangt niet automatisch een toegangscode. De houder moet zichzelf aanmelden. Hoe het proces wel gaat lopen, wordt nog uitgewerkt.

9. Overig

Hoe zit het met betalen van belasting over de paarden die op je erf staan, nadat ze allemaal geregistreerd staan per april 2021?

Het betalen van belasting heeft geen verband met de registratieplicht van paarden. Huidige wetgeving bepaald waarover belasting betaald moet worden.

Hoe zit het met de privacy van de informatie? Wie mag de informatie inzien? Krijg bijvoorbeeld een gemeente toegang tot de data?

Privacyregels zijn vastgelegd in de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

Kunnen we nog ergens protesteren tegen deze regeling? Of op zijn minst een verzoek indien tot ontheffing voor particulieren?

Nee, het betreft een Europese verordening die al in 2016 is aangenomen en door de diverse lidstaten wordt uitgewerkt. Deze verordening kent geen mogelijkheid om particulieren ontheffing te verlenen. Dat zou ook vreemd zijn omdat het doel is om alle locaties waar paarden worden gehouden in een lidstaat en de paarden die daar worden gehouden in beeld te krijgen voor mogelijke acties in het kader van het bestrijden van een ernstige ziekte bij paarden.

Waarom wordt er niet eerst gewerkt aan een correcte meldingsplicht van ziektes en restricties zodra een ziekte ergens is vastgesteld?

Er bestaat nu al een aangifte- en meldingsplicht voor bepaalde paardenziekten. Het systeem dat nu wordt opgezet dient er voor om bij een melding snel inzicht te krijgen in waar de paarden in een bepaald gebied staan en hoeveel dat er zijn. Bestrijding van de ziekte zoals bij de andere landbouwhuisdieren kan dan veel gericht en doelmatiger worden uitgevoerd.

Gaan we ook stappen zetten om Nederlandse paarden te weren uit de voedselketen? Door paarden niet langer aan te merken als vleesproductiedier wordt enting en behandeling van paarden makkelijker.

Paarden worden Europees gezien als een dier dat mag worden geslacht en waarvan het vlees in de voedselketen terecht mag komen. Er is wel een voorziening getroffen in de Diergeneesmiddelenverordening op grond waarvan het paard ongeschikt kan worden verklaard om te worden geslacht. Daar moet een aantekening in het paspoort van worden gemaakt en moet worden doorgegeven aan de centrale database. Bij deze paarden wordt het dan mogelijk een breder pakket aan diergeneesmiddelen voor te schrijven.

Wie registreert in Nederland besmettelijke paardenziekten, zodat we weten waar een gediagnostiseerde uitbraak is?

Bepaalde paardenziekten zijn aangifte- of meldingsplichtig. Dieren die worden verdacht besmet te zijn met één van deze ziekten moeten worden gemeld bij de NVWA. Die zal daar dan actie op ondernemen.

Daarnaast gebruiken dierenartsen in Nederland sinds 2019 SEIN om uitbraken onderling te melden. LTO Paardenhouderij werkt aan een platform om ook paardenhouders meer informatie te geven over besmettelijke paardenziekten in Nederland. www.paardengriep.nl is een dummywebsite waar achter de schermen hard aan gewerkt wordt.

Is het een idee om een app te ontwikkelen waarop eigenaren kunnen inloggen om de verplaatsing van hun paardachtige bij te houden?

Er zijn vele apps en digitale stalprogramma's beschikbaar. Deze kunnen in meer of mindere mate succesvol worden ingezet om als lokale administratie te dienen.

Diverse commerciële partijen hebben bij LTO Paardenhouderij aangeklopt om met hen te kijken hoe zij hun systemen voldoende ingericht kunnen krijgen voor de lokale administratie van paarden.